ESPAI 9

Espai de reflexió ètica en les administracions

Dimecres, 22 d'octubre de 2014

CONGRÉS de SERVEIS SOCIALS BÀSICS

Com ens ajuda la reflexió ètica en la pràctica professional dels SSB

Margarida Coma Bosch, coordinadora de Serveis Bàsics d'atenció social del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa. Treballadora social i màster en Ètica Aplicada a la Intervenció Social, Psicoeducativa i Sociosanitària. Responsable de l'Ètica al Consorci d'Acció Social de la Garrotxa i coordinadora de l'ERESS del CASG.

El perquè de la necessitat de la reflexió ètica en les institucions de serveis socials

En el marc actual dels serveis socials no s'escau ser massa optimistes, les demandes són creixents, els recursos són escassos i en alguns moments nuls, els drets no es compleixen o són retallats, les respostes de les administracions competents són poc clares i algunes vegades nul·les o contradictòries. No obstant això, i ara més que mai, les persones necessiten més respostes i també més acompanyament, i què tenim? Ens tenim a nosaltres, als professionals, a la persona que té com a encàrrec fomentar la justícia, oferir a la persona el recurs del professional i, per tant, poder reflexionar sobre la nostra forma d'intervenir. I, sobretot, fer una reflexió des de l'ètica és important per poder donar bones respostes i almenys respostes des de l'empatia, la confiança i per què no des de la compassió.

És un moment que ens podríem instal·lar en la queixa del *res no funciona*, el *no depèn de mi*, el *jo ja voldria, però res ni ningú no em recolza*... O podem pensar que ens tenim a nosaltres com a eina principal i, per tant, això no ens ho pot treure res ni ningú... ni els pocs recursos, ni les lleis contradictòries, ni moltes altres coses més. Però si nosaltres som la principal eina, cal reflexionar-hi molt i donar-li la gran importància que es mereix.

En definitiva, i ara més que mai, hem de pensar que som professionals que tenim com a objectiu acompanyar , però hem de tenir present que els que oferim aquesta ajuda també som persones, persones "normals" que, a causa de la nostra professió i del nostre lloc de treball, ens col·loquem en una posició, exercim un poder, que ens fa diferents de la persona que tenim al davant; però hem de tenir molt present (ja que el professional és el principal recurs) que el que podem oferir de nosaltres mateixos -que també anem carregats amb una motxilla on hi portem les nostres creences, un munt de vivències, relacions, pors, il·lusions i frustracions- ens farà veure les coses d'una manera i no d'una altra, ens farà veure la persona d'una manera i no d'una altra. És per això que cal reflexionar-hi molt, tenir-ho molt present i dedicar-hi temps, molt de temps, un temps valuós i profitós.

Margarida Coma durant la seva intervenció

Cal parar-nos a reflexionar sobre els aspectes ètics de la nostra intervenció, de les demandes, de les respostes, de les lleis, de les institucions, de la societat, de la política, etc. en definitiva, de tot allò que en una mesura o una altra ens pot donar suport, o posar traves segons com ho vivim o com ho apliquem. Per tant, les persones que estan esperant el nostre suport, la nostra ajuda, es mereixen que puguem parar, i que puguem crear aquests espais on reflexionar sobre l'ètica per tal que puguem ajudar a fer una societat més justa. Hi posarem el nostre granet de sorra i farem arribar allà on convingui les necessitats de la societat. Al cap i a la fi, aquest és el nostre objectiu i també el que s'espera de nosaltres.

El professional de la intervenció social té com a objectiu existir per als altres, és per això que cal consensuar maneres de fer, cal establir criteris ètics, la institució ha de facilitar espais per dubtar i reflexionar i donar respostes constants de tot el que ens envolta. Això és el que ens porta a l'ètica aplicada en intervenció social, i això ens porta a trobar espais on puguem dubtar de tot per poder donar respostes. La complexitat de l'àmbit d'intervenció social ha d'anar acompanyada d'un diàleg.

En definitiva, i agafant les paraules de l'Adela Cortina: "hem d'aconseguir que l'ètica aplicada no sigui una qüestió de despatx acadèmic o professional sinó quelcom que anem construint amb interrelació experts, ètics i afectats."

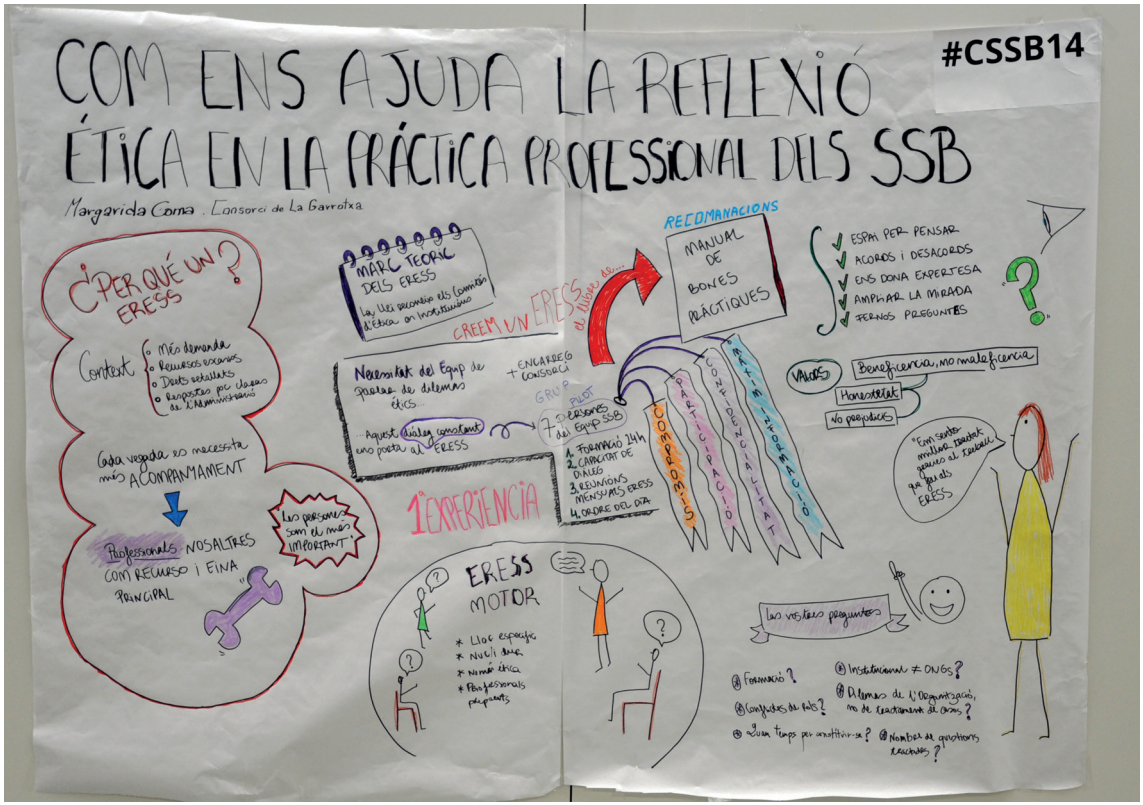

Relatoria visual de l'Espai 9